

If sikkerhetscenter Hobøl 14. januar 2013

Forebygging for en brannsikker fremtid – utfordringer og løsninger

Avdelingsdirektør Anne Rygh Pedersen

Disposisjon

- DSB og samfunnsoppdraget
- Brannregelverket
- Brannstatistikk
- NOU 2012:4 Trygg hjemme

DSBs mål og visjoner

- **Visjon:**

Et trygt og robust samfunn – der alle tar ansvar

- **Virksomhetside:**

DSB skal

- ha oversikt over risiko og sårbarhet i samfunnet.
- være pådriver i arbeidet med å forebygge ulykker, kriser og andre uønskede hendelser.
- sørge for god beredskap og effektiv ulykkes- og krisehåndtering.

DSBs mål og visjoner, forts.

Hovedmål (Mål- og strategiplan 2009-2012):

- Sikkerhet og beredskap er godt ivaretatt i alle kritiske samfunnsfunksjoner
- Redusert risiko for tap av liv og skade på helse, miljø og materielle verdier
- Styrket evne til å håndtere ulykker og kriser
- Godt internasjonalt samarbeid innen samfunnssikkerhet og beredskap

Lovgrunnlaget

- Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver
- Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester
- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret
- Forskrifter, instruksjoner og kongelige resolusjoner.

Fireregulations in Norway

- Brann- og eksplosjonsvernloven
 - Dimensjoneringsforskriften
 - Forebyggendeforskriften

St. melding 35 – Nasjonale mål

Nullvisjon – ingen skal omkomme i brann

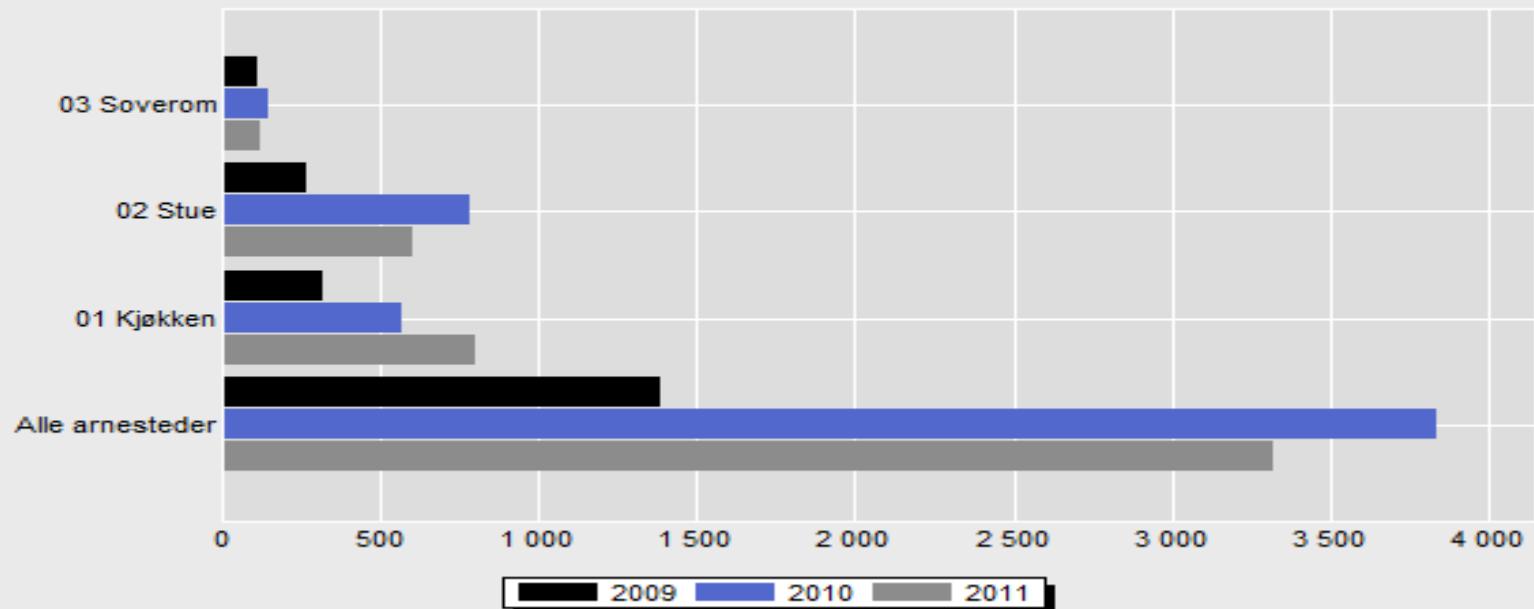
Målene ikke avgrenset til en gitt tidsperiode:

- Færre omkomne i brann
- Unngå tap av uerstattelige kulturhistoriske verdier
- Unngå branner som lammer kritiske samfunnsfunksjoner
- Styrket beredskap og håndteringsevne
- Mindre tap av materielle verdier

Boligbrann og arnested

Antall boligbranner, etter år og antatt arnested. Hele landet. (antall)

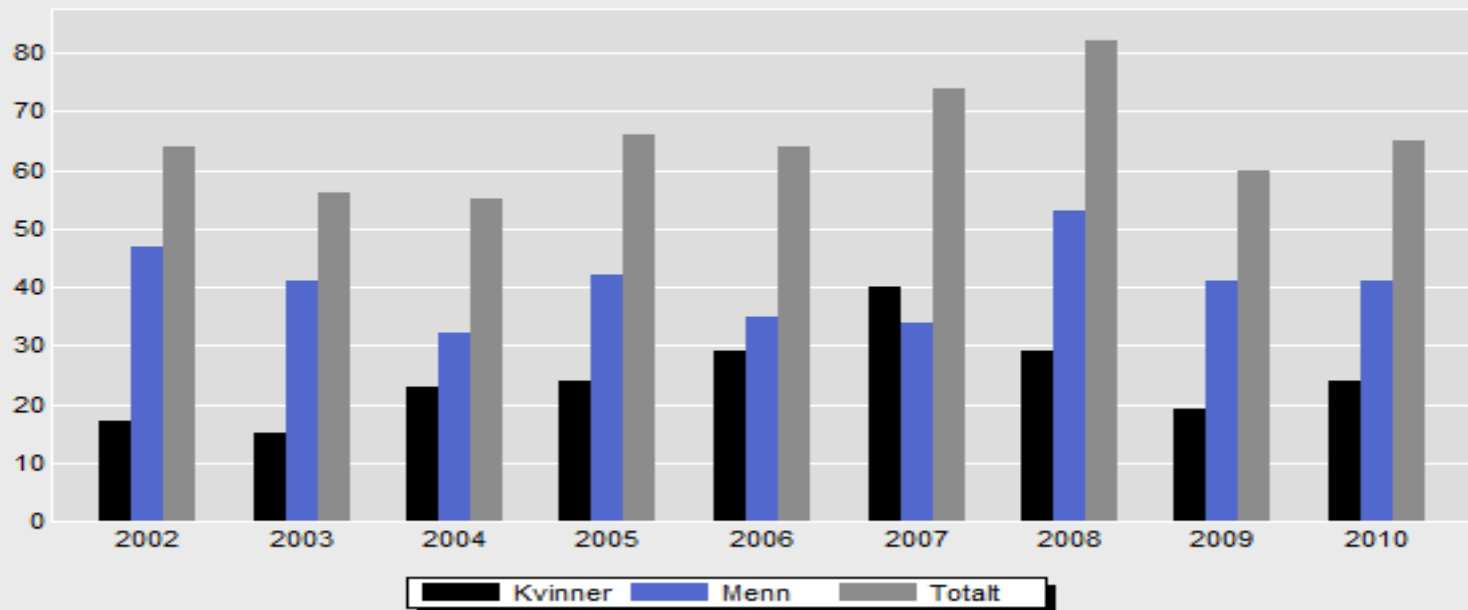

© DSB - Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Omkomne i brann 2002 – 2010

Antall omkomne i brann,
etter kjønn og år.
(antall)

© DSB - Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

NOU

Norges offentlige utredninger 2012: 4

Trygg hjemme

Brannsikkerhet for utsatte grupper

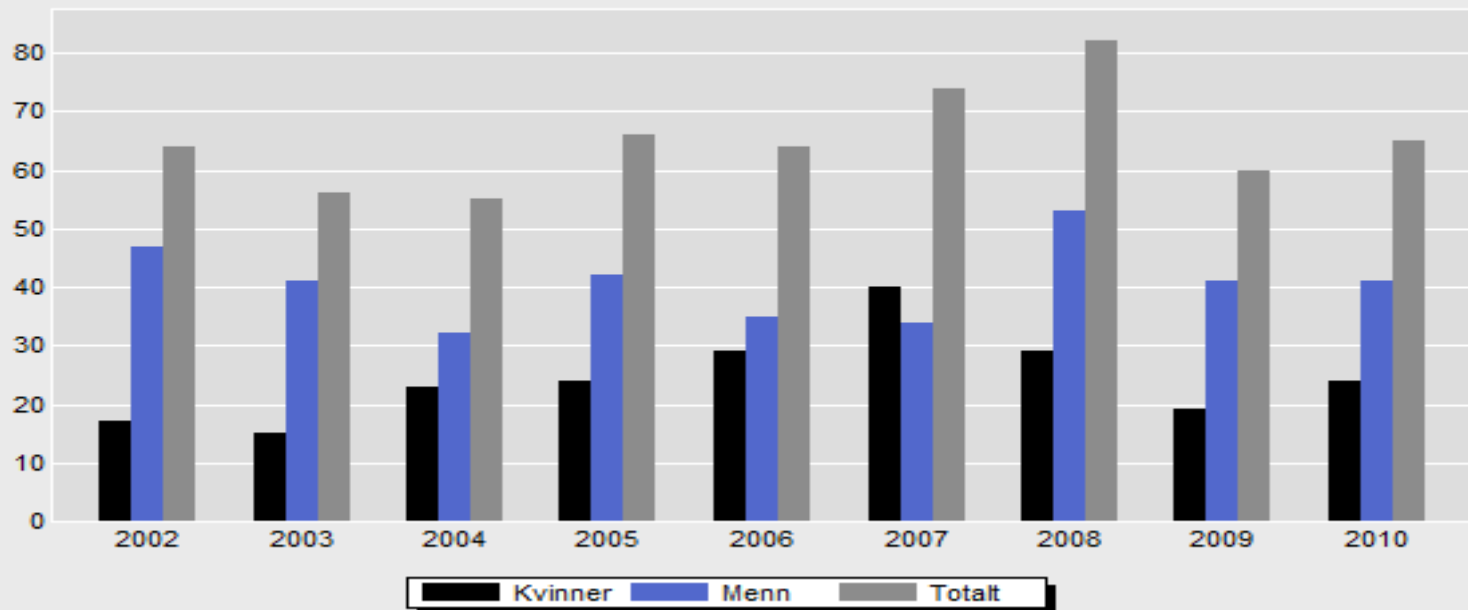
Bakgrunn

- Offentlig utvalg oppnevnt av regjeringen Stoltenberg II, 17. desember 2010
- Opprettelsen av utvalget varslet i St. meld 35 (2008-2009) Brannsikkerhet
- Skal være et viktig bidrag i arbeidet med å redusere antall omkomne i brann i årene som kommer
- Bygger på erkjennelsen av at særskilte tiltak er nødvendig overfor utsatte grupper

Omkomne i brann 2002 - 2010

Antall omkomne i brann,
etter kjønn og år.
(antall)

© DSB - Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Utvalgets forslag - hovedtrekk

- Prioritering av forebyggende arbeid
- Bedre ressursutnyttelse og samordning i kommunene
- Skadeforebyggelse må inn i sentralt regelverk
 - Helse og omsorg
 - Folketrygd
- Nasjonal satsing og finansieringsordninger for oppgradering av boliger
- Utvikle bedre statistikk og kunnskap om risikofaktorer og årsaksforhold

Systematikk og samordning i kommunene

- Kommunene må arbeide mer systematisk med skadeforebyggende arbeid.
- Sikkerhet i hverdagen må inn i risiko- og sårbarhetsanalyser og i kommunens internkontroll
- Flere etater må inn – og må samordne innsatsen bedre, bl.a. med utveksling av informasjon og kunnskap
- Mer risikobasert tilsyn ut fra lokal kunnskap
- Utnytte frivillig sektor i det forebyggende arbeidet

Oppsøke folk - også hjemme

- Mer besøk i boliger
 - Basert på samtykke og medvirkning (jf gode erfaringer fra Merseyside England)
- Oppsøke arenaer der risikogrupper kan nås
 - Eksempel: en brannmann/kvinne kan fast tilknyttes eldrecentre
- Bred deltakelse fra mange aktører i kommunen
 - Helse- og omsorgstjenesten
 - Beredskapspersonell og feiere
 - Også andre aktører i kommune må medvirke (fastleger, boligkonsulenter etc.)
 - Og el-tilsyn

Hjemmebesøk og oppfølging

- Informasjon og veiledning
- Individuell risikovurdering hos den enkelte beboer
- Iverksette tiltak som kan øke brannsikkerhet – der risikoen er størst – eksempler:
 - Sjekke alminnelig brannvernutstyr
 - Montere komfyrvakt
 - Brannhemmende tekstiler, materialer mv
 - Automatiske slokkeanlegg
 - Mobile slokkeanlegg: må inn som del av hjelpemiddelsentralens tilbud

Feiere og beredskapspersonell

- Dagens ordning med offentlig feiing av piper og ildsteder bør legges om
- Selve feiingen bør være den enkeltes ansvar
- Feierressursene bør brukes er hvor risikoen er størst, og særlig mot utsatte grupper
- Beredskapspersonell i brannvesenene kan i langt større grad delta i forebyggende arbeid, blant annet i boliger
- Relativt sett lite tid brukes på redningsinnsats og utrykninger ved norske brannvesen
- Særlig ved fulltidsbemannede brannvesen er det mye ledig kapasitet som kan benyttes til forebyggende arbeid.

Endringer i statlige rammer

- Regulering av brann- og feiervesenet
 - Større lokal frihet til å prioritere tilsynsoppgaver
 - Forenkle adgangen til å føre tilsyn med boliger
 - Ny regulering av feiervirksomhet – avskaffe offentlig feiing av piper og ildsteder; feiere benyttes til brannforebyggende arbeid i alle boliger (jf også forslag fra Arbeidsgruppe boligbrann sikkerhet)
- Regulering av helse- og omsorgstjenesten
 - Tjenesteytere får plikt til å medvirke til at brannrisiko reduseres hos tjenestemottakere, samt varsle brannvesenet ved behov
- Folketrygdloven endres slik at skadeforebyggende tiltak omfattes og inkluderes i hjelpemiddelsentralenes sortiment

27.06.2013

Oppgradering av eksisterende boliger

- Støtnadsordninger for oppgradering av boliger (jf Hagenutvalget: Innovasjon i omsorg)
 - Skattefradrag
 - Investeringstilskudd
 - Boligsparing for eldre
- Nasjonal plan for oppgradering av pleie- og omsorgsboliger
 - Mål: forsvarlig brannsikkerhet i slike boliger ila 5-10 år
 - Virkemidler: Statlige fradrags- og støtteordninger, egenfinansiering, kommunal innsats og organisering

Tiltak mot asylmottak og arbeidsinnvandrere

- Ingen regelverksendringer for asylmottak
- Men: følges opp gjennom tilsyn basert på kjennskap til særskilte risikoforhold i mottakene
- Driftsoperatører må sørge for brannverntiltak og fungerende internkontroll

- Økt tilsyn mot boliger med arbeidsinnvandrere
- Samarbeid mellom berørte tilsynsetater og politi

27.06.2013

Bedre kunnskapsgrunnlag

- Vi vet en del om hvilke grupper som er særlig utsatt for brann, men det fortsatt behov for å bedre brannstatistikken og kunnskapsgrunnlaget
- Norsk brannstatistikk inneholder bare personopplysninger om alder og kjønn
- Det er for lite kunnskap om omfanget av personskader

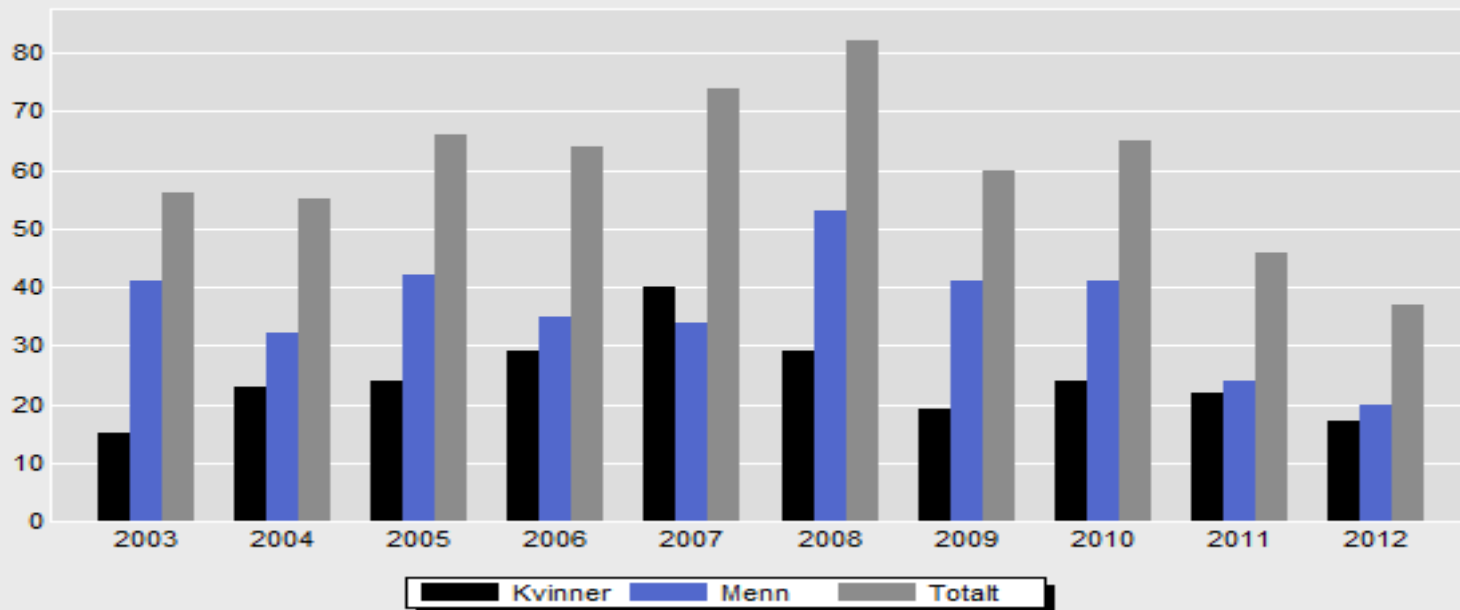
Bedre kunnskapsgrunnlag (2)

- Arbeidet med etterforskning og granskning av alvorlige branner må utvikles og styrkes.
- Det er også nødvendig å styrke forskningsinnsatsen på dette området
- For å treffe godt med virkemidlene trenger vi kunnskap om
 - **hvem** som er særlig utsatt
 - **hva** som er kritiske risikofaktorer
 - **hvilken effekt** man kan forvente av ulike tiltak

Antall omkomne i brann 2003 - 2012

Antall omkomne i brann,
etter kjønn og år.
(antall)

© DSB - Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Veien videre

- "Trygg hjemme" har vært på høring
- DSB har på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) sammenstilt høringsuttalelsene og fremmet forslag til oppfølging

Utvidet handlingsrom

- DSB har behov for utvidet handlingsrom for å intensivere innsatsen for færre døde i brann
 - Avklare hvilken rolle helse- og omsorgstjenestene skal ha i det brannforebyggende arbeidet
 - Legge til rette for større fleksibilitet i bruk av kommunens ressurser i det brannforebyggende arbeid
 - Bedre utnyttelse av feierressursen
 - Klargjøre brann- og redningsvesenets adgang til å gjøre tilsyn i bolig
 - Åpne for økt bevilgning av midler til å støtte brannforebyggende tiltak hos risikogrupper
 - Etablere oppgraderingsplan for bygninger med omsorgsboliger

